

TYGODNIK WILEŃSZCZYŹNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Akcja sadzenia dębów w gminach rejonu sołecznickiego **str. 4**

■ Jubileuszowy festiwal „Skamba, skamba, kankliai” **str. 7**

Rota

■ „Lira Syrokomli” w roku obchodów 200. urodzin Władysława Syrokomli **str. 1**

■ Wzór patrioty **str. 1**

■ Mocne fundamenty polskiej gospodarki **str. 1**

PRENUMERATA 2023

**Do 19 czerwca
trwa prenumerata
na lipiec
2023 roku.**

**Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Majówka w Ejszyszkach: święto wspólnoty i muzyki

Zabawa z przedsmakiem lata

FOT. SALCINKALLT

Ejszyszki mają to do siebie, że każda impreza kulturalna odbywa się tu gremialnie. Świadczy to o tym, że ejszyszczanie lubią i potrafią się bawić. Najlepszym tego dowodem jest Majówka, zrzeszająca praktycznie całe miasteczko – jedną część na scenie, drugą na widowni.

Coroczna impreza majowa w Ejszyszkach przyciąga tłumy nie tylko mieszkańców miasteczka, ale także okolicznych miejscowości. Tak też było w minioną niedzielę, 21 maja.

Wśród publiczności było też wielu dostojnych gości: mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz, JE Ambasador Rze-

(Dokończenie na str. 4)

Sukces zespołów ludowych z rejonu wileńskiego w Jurmale

Świetnie się spisali

W Jurmale na Lotwie, w historycznej sali koncertowej Dzintaru, odbył się międzynarodowy festiwal-konkurs tańca „Baltic Amber Jūrmala 2023”. Organizatorem było Centrum organizacji imprez „Terra Astrum” oraz Edgaras Šnipaitis. W festiwalu mogły wziąć udział zespoły dziecięce, młodzieżowe oraz dorosłe wykonujące tańce w różnym stylu – współczesnym, ludowym, rozrywkowym, ulicznym, linearnym itp.

(Dokończenie na str. 6)

Dzięki radnym z ramienia AWPL-ZChR polska szkoła w Jęczmieniszkach zostanie zachowana

W ubiegłym tygodniu czarne chmury zawisły nad polską Szkołą Podstawową w Jęczmieniszkach. Nowe kierownictwo samorządu telefonicznie zleciło w trybie pilnym zwołać zebranie społeczności placówki i poinformować, że szkoła zostanie zreorganizowana i przyłączona do Gimnazjum Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie. Na szczęście zapędy te zostały operatywnie zażegnane dzięki natychmiastowej reakcji komitetu oświaty z przewodniczącą Marią Reksć na czele.

Społeczność szkoły w Jęczmieniszkach nie ukrywa, że od wielu lat żyje w niepewności, co

do dalszego losu polskiej placówki oświatowej. Powodem tego jest brak wymaganej ilości uczniów (61). We wrześniu ubiegłego roku szkoła miała ich dostateczną ilość, ale w tym roku pewien problem z brakiem kilku uczniów na razie istnieje.

(Dokończenie na str. 5)

Kraje bałtyckie zwiększą wydatki na misję Baltic Air Policing

Litwa, Łotwa i Estonia zwiększą wydatki na rzecz sojuszników kontyngentów wojskowych, realizujących natowską misję Baltic Air Policing.

Podczas spotkania, odbywającego się w dniach 16-17 maja w łotewskim Jekabpils, ministrowie obrony Litwy, Łotwy i Estonii – Arvydas Anušauskas, Inara Mūrniece i Hanno Pevkur – podpisali zaktualizowaną umowę, zobowiązującą wszystkie państwa bałtyckie do zwiększenia wydatków kraju-gospodarza na rzecz kontyngentów wojskowych państw sojuszników, realizujących natowską misję Baltic Air Policing.

Szefowie resortów obrony krajów bałtyckich zgodzili się także na zacieśnienie współpracy w zakresie szkolenia wojskowego.

Podczas spotkania w Jekabpils ministrowie obrony omówili tak-

że kwestie zbliżającego się szczytu NATO w Wilnie oraz wsparcia dla Ukrainy.

Misja Baltic Air Policing jest realizowana od 2004 roku, kiedy Litwa, Łotwa i Estonia weszły do NATO. Kraje bałtyckie nie posiadają własnego lotnic-

stwa myśliwskiego, dlatego kraje członkowskie Sojuszu Północnoatlantyckiego wysyłają swoje myśliwce na półroczne zmiany do baz lotniczych w Szawlach na Litwie i Amari w Estonii.

Na podst. kam.lt

Fot. Iwona Klimaszewska

Prezydent przyjął dymisję minister oświaty, nauki i sportu

Prezydent Gitanas Nausėda przyjął we wtorek, 23 maja, dymisję minister oświaty, nauki i sportu Jurgity Šiugždiniene – informuje Kancelaria Prezydenta.

Prezydent zgodnie z Konstytucją i na wniosek premier podpisał dekret o zwolnieniu Jurgity Šiugždiniene ze stanowiska mini-

ster oświaty, nauki i sportu, a obowiązki ministra oświaty powierzył tymczasowo dla minister sprawiedliwości Eweliny Dobrowolskiej.

Dobrowolska będzie kierowała Ministerstwem Oświaty, Nauki i Sportu od 24 maja 2023 roku do czasu powołania nowego ministra tego resortu.

Prezydent podkreśla, że edukacja musi pozostać priorytetowym obszarem polityki państwa, a rząd musi zapewnić zmiany, które zapewnią wszystkim dostęp do edukacji na wysokim poziomie.

Minister oświaty, nauki i sportu Jurgita Šiugždiniene złożyła swoją dymisję na ręce premiera w związku z publicznymi wątpliwościami co do przejrzystości wykorzystania przez nią 13,8 tys. euro w latach 2019-2020, kiedy pełniła funkcję radnej w kowieńskim samorządzie.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Mieszkańcy Wilna oburzeni ścięciem dębu: protestowali przy samorządzie

Po tym, jak 20 maja w Wilnie wycięto długowieczny dąb, oburzeni tym mieszkańcy miasta w poniedziałek, 22 maja, zorganizowali protest przed stołecznym samorządem.

Protestujący domagali się adekwatnych kar dla tych, którzy niszczą przyrodę, odpowiedzialności polityków i robotników oraz zmiany prawa.

W minioną w sobotę w centrum Wilna, przy ulicy Ceikinių, wycięto długowieczny dąb. Mer Wilna Valdas Benkunskas nazwał to wandalizmem i zapewnił, że deweloperzy nie mieli zezwoleń na wycięcie drzewa. Mer dodał, że zamierza zawiadomić organy ścigania.

Niezadowolony wyraził także

prezydent Gitanas Nausėda, nazywając to barbarzyńskim atakiem. Spółka „Rinktinės NT”

nie przyznaje się do winy. Na podst. ELTA

Fot. Marian Paluszkiewicz

Jest pozwolenie na budowę Stadionu Narodowego w Wilnie

Realizacja projektu wielofunkcyjnej przestrzeni sportowej i kulturalnej w wileńskiej dzielnicy Szeszkinia wkracza w nowy etap – we wtorek, 23 maja, wydano pozwolenie na budowę Stadionu Narodowego i muzeum sportu, które tam powstanie. Budowa stadionu – wraz z całym kompleksem – powinna zakończyć się w 2025 roku. Projekt jest realizowany przez koncesjonariusza UAB „Vilniaus daugiaviečių kompleksas”.

Stadion Narodowy będzie miał trzy kondygnacje naziemne i pomieszczenia piwniczne. W piwnicy budynku znajdzie się muzeum sportu, pomieszczenia dla zawodników oraz strefa dla mediów. Na pierwszym piętrze będzie strefa dla widzów, w tym VIP oraz część komercyjna, w której widzowie będą obsługiwani przez różne lokale gastronomiczne. Na drugim piętrze będzie strefa VIP, na trzecim – pomieszczenia pomocnicze i administracyjne. Całkowita powierzchnia stadionu to 15,9 tys. metrów kwadratowych.

Na terenie wokół stadionu powstanie park: posadzone zostaną modrzewie, sosny, klony, dęby, lipy, jabłonie, bzy, a także różne krzewy i rośliny ozdobne. Szacuje się, że park będzie kosztował ponad 2 mln euro.

Projekt wielofunkcyjnego kompleksu będzie realizowany etapami – w pierwszej kolejności rozpocznie się budowa stadionu z muzeum

sportu, która potrwa najdłużej. Później, pod koniec tego roku, rozpoczną się prace przy budowie domu kultury, obiektów lekkoatletycznych oraz centrum sportowego i przedszkola. Wszystkie obiekty zostaną ukończone w tym samym czasie.

Łączna powierzchnia wielofunkcyjnego kompleksu to ponad 228 tys. metrów kwadratowych.

Na podst. vilnius.lt

DBRS Morningstar podtrzymał wysoki rating kredytowy Litwy

Międzynarodowa agencja ratingowa DBRS Morningstar 19 maja po raz kolejny podtrzymała długoterminowy rating kredytowy Litwy na poziomie A (wysoki) z perspektywę stabilną – informuje Ministerstwo Finansów.

O decyzji agencji zdecydowało członkostwo Litwy w Unii Europejskiej, stabilna polityka fiskalna i makroekonomiczna, niski poziom długu publicznego oraz prężna, zorientowana na eksport gospodarka naszego kraju. Stabilna perspektywa odzwierciedla ocenę DBRS Morningstar, że ryzyka są zrównoważone.

Według agencji ratingowej stabilna sytuacja fiskalna i stosunkowo niski dług publiczny (ok. 40 proc. PKB) w porównaniu z innymi krajami UE pozwoliły złagodzić wpływ wysokich cen. Jednocześnie uniezależnienie Litwy od dostaw gazu z Rosji zwiększyło bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Zdaniem DBRS Morningstar, jeśli Litwa będzie nadal prowadzić rozważną politykę fiskalną, to poziom zadłużenia powróci do spadkowego trendu sprzed pandemii, a wydatki sektora publicznego zostaną zbilansowane, gdy tylko poprawi się sytuacja gospodarcza.

Ostatni raz DBRS Morningstar dokonał oceny długoterminowego ratingu kredytowego Litwy w listopadzie w 2021 roku – podniósł z poziomu A do A (wysoki) z perspektywę stabilną.

Na podst. finmin.lrv.lt

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Zmarła była Pierwsza Dama Litwy Alma Adamkienė

Po ciężkiej chorobie w wieku 97 lat zmarła była Pierwsza Dama Litwy Alma Adamkienė. O stracie poinformował w niedzielę, 21 maja, rano zespół ds. komunikacji litewskiej Prezydentury.

„Prezydent Republiki Litewskiej Gitanas Nausėda w godzinie tej bolesnej straty składa najszersze kondolencje osobom, które kochały prezydenta Valda Adamkasa oraz panią Almę” – czytamy w komunikacie.

Przypominamy, że Pierwsza Dama trafiła do szpitala pod koniec kwietnia. Po przeprowadzeniu niezbędnych badań u Almy Adamkienė zdiagnozowano zaburzenia krążenia mózgowego. Później wyjaśniono, że lekarze ze szpitala w Santaryszkach z po-

wodzeniem przeprowadzili zabieg przywracający krążenie krwi.

Po operacji A. Adamkienė pozostała w klinice w celu dalszego leczenia i opieki. Jak informo-

wał szpital, po prawie tygodniu od przyjęcia jej stan był ciężki, ale stabilny.

Na podst. ELTA

Fot. Iwona Klimaszewska

Wilno wybrało czeskie trolejbusy

Przedsiębiorstwo „Wileński Transport Publiczny” (VVT) podpisało umowę ze „Škoda Group”, zwycięzcą przetargu, w sprawie zakupu trolejbusów.

W sumie Czesi wyprodukują dla Wilna 91 trolejbusów z autonomicznym przebiegiem. Pierwsze trolejbusy Škoda 32Tr dotrą do litewskiej stoli-

cy pod koniec lata 2024 roku.

Dostawy trolejbusów planowane są w partiach po 20, 35, 28 i 8 sztuk. Wszystkie trolejbusy zostaną dostarczone w pierwszej połowie 2025 roku.

Cena jednego trolejbusu to 574 990 euro, a łączna wartość transakcji to 52,3 mln euro.

VVT otrzymało ogółem oferty od dwóch dostawców na produkcję nowych trolejbusów – Czesi oferowali trolejbusy „Škoda”, Polacy – „Solaris”.

Na podst. vilnius.lt

Fot. Saulius Žiūra/vilnius.lt

Już wiadomo, kiedy odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego

Wybory do Parlamentu Europejskiego (PE) odbędą się w dniach 6-9 czerwca 2024 roku. Mieszkańcy krajów Unii Europejskiej wybiorą 705 europosłów.

Daty zostały wstępnie wybrane przez ambasadorów 27 krajów Unii Europejskiej podczas środowego spotkania w Brukseli. Ta

decyzja ma być jeszcze oficjalnie zatwierdzona w przyszłym tygodniu.

Wybory do Parlamentu Europejskiego odbywają się co pięć lat.

Poprzednie wybory do PE zostały przeprowadzone 23-26 maja 2019 roku. Na Litwie posłowie do PE byli wybierani 26 maja.

Policja nie popiera propozycji, by 14-latkowie mogli mieć gaz pieprzowy do samoobrony

Policja nie popiera propozycji zezwolenia używania gazu pieprzowego do samoobrony przez osoby od 14. roku życia i widzi w tym szereg zagrożeń – informuje Departament Policji.

Departament Policji wskazuje na szereg zagrożeń, gdyby gaz pieprzowy do samoobrony był dostępny dla osób od 14. roku życia. Na przykład gaz ten może być wykorzystywany nie tylko do samoobrony, ale także do popełniania przestępstw i wykroczeń administracyjnych.

Departament Policji zwraca też uwagę na to, że osoby niepełnoletnie poniżej 16. roku życia, które popełnią przestępstwo lub wykroczenie administracyjne, nie będą pociągane do odpowie-

dzialności, bo za popełnione przez nich przestępstwa lub wykroczenia będą musieli odpowiedzieć rodzice, rodzice adopcyjni, opiekunowie, osoby odpowiedzialne w szkole (jeżeli przestępstwo lub wykroczenie zostało popełnione na terenie szkoły, gdy szkoła jest odpowiedzialna za opiekę nad nastolatkiem).

Jak podano, gaz pieprzowy może też być używany niezgodnie z przeznaczeniem, np. do zabaw młodzieży, kiedy będzie rozpylany w pomieszczeniach (w celu przerwania procesu edukacyjnego), w pojazdach (w celu zakłócenia wycieczki).

Według Departamentu Policji, zezwolenie na używanie gazu tylko w bardzo rzadkich przypadkach przyniesie pożądany skutek w postaci obrony nieletnich.

Jak podaje Departament Policji, ramy prawne w większości krajów europejskich są uregulowane analogicznie jak obecnie na Litwie, tj. gaz pieprzowy do samoobrony można kupić tylko od 18. roku życia.

Fot. Marian Paluskiewicz

Zmiana organizacji ruchu na jednym ze skrzyżowań w Wilnie

Nastąpi zmiana organizacji ruchu na skrzyżowaniu ulic S. Batoro i Dūmų – informuje Samorząd Miasta Wilno.

Na prośbę starostwa w Nowej Wilejce przeprowadzono badanie potoków ruchu na skrzyżowaniu ulic S. Batoro i Dūmų i oceniono możliwości zwiększenia efektywności regulacji ruchu, co pomogłoby poprawić przepustowość potoków i zapewnić płynność ruchu na odcinku ulicy S. Batoro pomiędzy ulicami Dūmų i Pergalės.

Po dokonaniu oceny aktualnej sytuacji dokonano zmian w organizacji ruchu i regulacji sygnalizacji świetlnej – na skrzyżowaniu urzędowo dodatkowy pas ruchu oraz dodatkową sekcję sygnalizacji świetlnej dla skrętu w prawo z ul. S. Batoro na ul. Dūmų.

W chwili obecnej skręt w prawo (na ul. Dūmų) jest możliwa na zielonym świetle (po przepuszczeniu pieszych), a dodatkowa sekcja w prawo pozwoli na bezpiecznie skręcać na ul. Dūmų nawet wtedy, gdy będzie czerwone światło dla ruchu ogólnego na ulicy S. Batoro i ruch będzie się odbywał tylko na bocznej ulicy Dūmų.

Na wspomnianym odcinku ograniczono również niektóre nieuregulowane skręty w lewo, co stwarzało sytuacje awaryjne i utrudniało płynny ruch pojazdów.

Zadbane również o dodatkowe środki bezpieczeństwa pieszych – piesi poruszający się przez wschodnie przejście na skrzyżowaniu ul. S. Batoro-Dūmų, przecinające ul. Batoro, będą mogli bezpiecznie przejść przez jezdnię, gdyż w tym czasie przez skrzyżowanie nie będą przejeżdżać żadne pojazdy.

Fot. Saulius Žiūra/vilnius.lt

Pomocnik aptekarza będzie mógł pracować pod zdalnym nadzorem

Sejm przyjął we wtorek, 16 maja, poprawki do ustawy o farmacji, których celem jest zapewnienie mieszkańcom, zwłaszcza na terenach, gdzie działa tylko jedna apteka, dostępności usług farmaceutycznych i produktów leczniczych.

Ustawa stanowi, że w aptece w godzinach pracy musi pracować co najmniej jeden farmaceuta, z wyjątkiem miast poniżej 3 tys. mieszkańców oraz terenów wiejskich, gdzie pod nieobecność farmaceuty w aptecce może pracować asystent farmaceuty (farmakotechnik), który ukończył naukę do 2006 roku, pod nadzorem farmaceuty za pośrednictwem środków komunikacji.

Pod nadzorem jednego farmaceuty może być nie więcej niż trzech pomocników (farmakotechników) za pośrednictwem środków łączności.

Zmiany wchodzi w życie 1 lipca 2023 roku.

Na podst. Irs.lt

NOWINY znad Solczy

Akcja sadzenia dębów w gminach rejonu solecznickiego

Pamięci św. Jana Pawła II

W 103. rocznicę urodzin Karola Wojtyły we wszystkich starostwach rejonu solecznickiego zostały zasadzone Dęby Pamięci św. Jana Pawła II. Sadzonki zostały przekazane uczniom Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, którzy w dniach 28 kwietnia – 4 maja uczestniczyli w projekcie „Z Białą-Czerwoną w Powiecie Częstochowskim”.

Koordinatorem projektu było stowarzyszenie „Sparta” z prezesem Maciejem Janowskim na czele przy współpracy z Alicją Janowską, dyrektorką delegatury w Częstochowie, Kuratorium Oświaty w Katowicach i Anitą Imiołek, zastępcą dyrektora tejże placówki. Jednym z punktów programu było sadzenie Lasu Pamięci Jana Pawła II. Podczas przedsięwzięcia posłanka na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Lidia Burzyńska, Burmistrz Miasta i Gminy Koniecpol Ryszard Suliga, Nadleśnictwo Koniecpol oraz Lasy Państwowe przekazali dla naszego rejonu 53 dęby.

Bohater akcji – Karol Wojtyła – był silnym i mądrym człowiekiem, z głęboko zakorzenioną wiarą w potencjał ludzki i zwycięstwo dobra nad złem. Był i nadal jest łącznikiem pokoleń, gdyż zgromadził na przedsięwzięciu dzieci, młodzież i dorosłych reprezentujących przedszkola, szkoły, starostwa, placówki zdrowia, oraz inne instytucje samorządowe. Każda organizacja i miejscowość sama decydowała o formie wydarzenia. W Solecznikach, na przykład, zdecydowano posadzić wszystkie 15 drzewek w jednym miejscu, przy dawnym pałacu Wagnerów.

Serdecznie dziękujemy merowi Zdzisławowi Palewiczowi za objęcie patronatu nad naszą akcją, wicemerowi Waldemarowi Śliżewskiemu, staroście Solecznik Mirosławowi Niewierkiewiczowi z pracownikami oraz Szkole Sztuk Pięknych im. Stanisława Moniuszki za pomoc w organizacji przedsięwzięcia, a wszystkim uczestnikom w całym rejonie za przyjęcie zaproszenia i posadzenie 53 Dębów Pamięci.

Razem tworzymy wspólnotę, która hołduje wartościom, jakie Jan Paweł II reprezentował. Niech nasza pamięć o Nim i nasze działania staną się źródłem nadziei, miłości i dobra dla naszej społeczności i całego świata.

Beata Zarumna, koordynator akcji

Uczniowska rywalizacja na stadionie

Na boisku Gimnazjum im. Tysiąclecia Litwy w Solecznikach zgromadzili się uczestnicy rejonowych zawodów w lekkiej atletyce.

W zawodach uczestniczyło dziewięć drużyn dziewcząt i dziesięć drużyn chłopców ze szkół ogólnokształcących rejonu solecznickiego. Uczniowie wypróbowali swoich możliwości w biegach na 100, 400 i 1000 metrów, skoku w dal, skoku wzwyż i pchnięciu kulą. Po zsumowaniu wyników wszystkich rywalizacji wyłoniono drużyny, które zajęły czołowe miejsca w klasyfikacji generalnej.

Zawody wśród dziewcząt:

I miejsce – Gimnazjum im. Tysiąclecia Litwy w Solecznikach
II miejsce – Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach
III miejsce – Gimnazjum w Ejszyszkach

Zawody wśród chłopców:

I miejsce – Gimnazjum w Ejszyszkach
II miejsce – Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach
III miejsce – Gimnazjum im. Tysiąclecia Litwy w Solecznikach.

Stronę przygotował Andrzej Kołosowski

Zabawa z przedsmakiem lata

(Dokończenie ze str. 1)

czypospolitej Polskiej na Litwie Konstanty Radziwiłł, wicemer rejonu Waldemar Śliżewski, dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Solecznickiego Grzegorz Jurgo, starosta gminy ejszyskiej Mirosław Bogdziun, dyrektor kaCentrum Rozrywki i Biznesu w Ejszyszkach Barbara Mickiewicz.

– Majówka od dawna kojarzy nam się z huczną zabawą, z przedsmakiem wakacji. To idealny czas na spędzenie czasu w gronie bliskich i znajomych. Od kilku lat wiemy, że taki dzień możemy spędzić w Ejszyszkach, na dobrym wspólnym świętowaniu – mówił do zebranych mer rejonu Zdzisław Palewicz.

Do zgromadzonych zwrócił się także Ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł, dla którego Ejszyszki stały się pierwszą miejscowością, jaką odwiedził od rozpoczęcia pełnienia pełnomocnictw na Litwie.

– Cieszę się, że dzisiaj mogę wspólnie z wami świętować Majówkę. Jako Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej nie mogę pominąć okazji, aby nie podziękować za zachowanie polskości, polskiej tożsamości, ogromnego wysiłku, które czynią Państwo teraz, ale także który jest dokonaniem tych, którzy byli tu wcześniej – waszych pradziadków, dziadków, rodziców – mówił dyplomata przypominając jednocześnie, że w razie potrzeby mieszkańcy zawsze mogą zwracać się do polskiej placówki dyplomatycznej.

Udanej zabawy ejszyszczańom życzył starosta Mirosław Bogdziun, ciesząc się, że Plac Majowy ponownie wypełnił się gwarą i muzyką.

Ktoś kiedyś trafnie zażartował, że ejszyszczańanie potrafią sami zorganizować najlepszy koncert. I to prawda! Świętowanie rozpoczęło się od występu zespołu pieśni i tańca „Kwiaty Polskie”, który zademonstrował piękny bukiet polskich melodii. Pąki w wiankach i cekinowe kwiatuszki na serdakach zmieniły kolorowe stroje wychowanków Ejszyskiej Szkoły Muzycznej. Repertuar młodocianych muzyków – to popularne piosenki, idealnie pasujące na powitanie lata. Gorą-

ce brawa publiczności i na scenę wchodzi uczniowie Gimnazjum im. S. Rapolionisa z wiązanką litewskich i zgranicznych przebojów. Po najnowszych hitach kolej na prześmieszki rodem z kultury ludowej, zaprezentowane przez zespół wokalny „Rozdzinka”. Utrzymując styl ludowy przedstawiciele Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Ejszyszkach na scenie zmienia wizytówką miasta – zespół pieśni i tańca „Ejszyszczańanie”. Dobrze znany i lubiany nie tylko w Ejszyszkach i rejonie zespół przedstawił odnowiony repertuar z blokiem piosenek z Wileńszczyzny. Kiedy na widowni cichną oklaski scenę ogarnia eksplozja emocji, którą wywołuje występ tancerzy „Todes”. Ogromna dynamika w formie tańca nowoczesnego pochłania nie tylko artystów, ale i publiczność. Bravo! Jeszcze chwila i publiczność przyśpiewuje „Przez twe oczy zielone” razem z Edwinem – młodym wykonawcą z Ejszyszek, uczestnikiem kilku konkursów, w tym „Czas na przebój” i „Pop Stars”. Cygańskimi rytmami publicz-

ność zauroczył występ miejscowego zespołu „Romany Jagury”, zrzeszający miejscowych Romów. W Ejszyszkach muzyka brzmi nie tylko w każdym języku, ale i w każdym gatunku! Talenty muzyczne młodych mieszkańców Ejszyszek w pełni przedstawił dobrze znany lokalny zespół estradowy „Black Guitars”, prezentując największe hity zagraniczne.

Fakt, że swoje występy ejszyszczańanie mogą kontynuować do rana. Jednak na żadnym święcie nie musi zabraknąć gości. W tym roku do Ejszyszek gościnnie przybyli: „Kapela Świętojańska” z Sużan, zespół „Lietuvaičiai” z Kowna oraz zespół disco polo „In Puls” z Polski. Podobnie jak i rodzimym artystom, tak samo gościom ejszyszczańanie nie szczędzili gorących braw.

Koncert poprowadzili Katarzyna Parszuta i Krzysztof Gotowiecki. Organizatorami imprezy było Centrum Rozrywki i Biznesu w Ejszyszkach oraz starostwo gminy ejszyskiej.

Po koncercie rozbawioną publiczność czekała dyskoteka.

Dzięki radnym z ramienia AWPL-ZChR polska szkoła w Jęczmieniszkach zostanie zachowana

(Dokończenie ze str. 1)

Decyzja należy do samorządu

Nadziei na dalszą egzystencję szkoły dodała tegoroczne orzeczenie Sądu Konstytucyjnego, który uznał, że decyzja Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu o zamknięciu szkół z powodu mniejszej ilości uczniów jest nieprawomocna. SK autorytatywnie stwierdził, że kwestia egzystencji szkół należy do kompetencji samorządu. Okazało się jednak, że nowym władzom samorządowym nie zależy na utrzymaniu sieci szkół z polskim językiem nauczania. Obłudnie twierdzą, że zależy im wyłącznie na jej optymalizacji. To tylko słowa. Na praktyce rzecz wygląda zgoła inaczej. Twierdzenia, że po reorganizacji nie się faktycznie nie zmieni i szkoła będzie działała jak dotychczas mijają się z prawdą. Jako przykład można przytoczyć szkołę w Suza-

nach, gdzie po reorganizacji pozostała jedna łączona klasa i ta wisi na włosku. Szkoda, ale przestały funkcjonować polskie szkoły w Pikieliszkach, Orzełówce, Wesołowce... Warto dodać, że szkoły w wymienionych miejscowościach miały wieloletnią historię, która, niestety, została przerwana.

Jak grom z jasnego nieba

Widmo reorganizacji (de facto likwidacji) w ubiegłym tygodniu zawisło również nad szkołą w Jęczmieniszkach. Jak poinformowała nauczycielka historii Bożena Lachowicz, we wtorek, 16 maja, otrzymano telefon z samorządu z żądaniem podania ilości uczniów, a już następnego dnia – znowu telefonicznie – zlecono zwołać zebranie z udziałem rodziców i nauczycieli, na którym zamierzano poinformować o decyzji zreorganizowania szkoły. – Rzecz zrozumiała, że ta wiadomość spadła na nas jak grom z

jasnego nieba. Społeczność została wręcz zelektryzowana, w negatywnym tego słowa znaczenia, zaskoczona i zdumiona. Dlaczego tak nagle? Bez uprzedniej konsultacji z nauczycielami i rodzicami? Czyżby wróciły dawne autorytatywne czasy – z niesmakiem w głosie opowiadała nauczycielka.

Zagrożenie zostało zażegnane

Na szczęście, operatywnie na zagrożenie odreagował komitet oświaty, kultury, sportu i spraw młodzieży, który stanął murem w obronie polskiej placówki. Członkowie komitetu, z przewodniczącą Marią Rekęś na czele, argumentowali, że szkoła jest potrzebna, bo pełni rolę swoistego ośrodka kultury. Ponadto, założeniem programowym AWPL-ZChR, a stanowi ona większość w Radzie, jest to, by szkoły nie zamykać, gdyż powinna ona być jak najbliższej ucznia. Wyrażono też cichą nadzieję, że miejscowość będzie się

rozwicka i liczba uczniów może wzrosnąć. Wszyscy członkowie komitetu przytaknęli argumentacji, a najbardziej zadowoleni z takiego obrotu sprawy byli rodzice. Podczas zebrania, które mimo wszystko się odbyło, nie kryli oni zadowolenia, że szkoła będzie funkcjonowała nadal i zagrożenie zostało zażegnane.

„Akademia” i „kuźnia kadr”

Pierwsza szkoła w okolicach Jęczmieniszek powstała w latach 20. XX wieku. Działała we wsi Sobole, a następnie we wsi Padziuny. Inicjatorem założenia szkoły w samych Jęczmieniszkach był Bolesław Bortkiewicz. Dzięki jego zabiegom w 1937 roku szkoła już na stałe została przeniesiona do wsi Jęczmieniszki. Znajdowała się ona u właściciela F. Czerniawskiego. W 1953 roku szkoła została siedmiolatką, zaś w 1957 – szkołą średnią. Największa liczba uczniów była w roku szkolnym 1957-1958 r. – 370. W 1963 r. zbudowano nowy murowany gmach, w którym uczniowie kształcą się do dziś. Szkoła Średnia w Jęczmieniszkach miała 33 promocje. W latach rozkwitu szkołę żartobliwie nazywano „Akademią”, a

to z powodu tego, że jej wychowankowie zajmowali kierownicze stanowiska w różnych urzędach, instytucjach itd. itp. Słowem, Jęczmieniszki były przysłowiową „kuźnią kadr” nie tylko na skalę rejonu wileńskiego.

Jest czym się szcycić

Jak stwierdziła Bożena Lachowicz, szkoła stara się te chlubne tradycje podtrzymywać i np. Witajli Kabelis przed dwoma laty został uznany za najlepszego nauczyciela przygotowania zawodowego w Europie. Na co dzień pracuje w Wileńskiej Szkole Zawodowej Mechaników Samochodowych i Biznesu. – Nasi uczniowie pomyślnie wstępują na wyższe studia, a więc naprawdę mamy czym się szcycić. Wśród absolwentów szkoły są: inżynierowie, lotnicy, profesorowie, naukowcy, poeci, pracownicy oświaty, kultury i sztuki, politycy, samorządowcy – z dumą podsumowała rozmówczyni. Dodała, że wielkim atutem szkoły jest współpraca z Polską, ze szkołami w Ziębicach i Zakopanem oraz Akcją Katolicką przy kościele św. Anny w Pomiechówku.

Wiktoria Jusiel

20. rocznica kanonizacji patronki gimnazjum w Czarnym Borze

„Uśmiechnięty promyk słoneczny”

Projekt „Uśmiechnięty promyk słoneczny” został zainicjowany z okazji 20. rocznicy kanonizacji św. Urszuli Ledóchowskiej, założycielki Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze. Celem tego projektu było uczczenie tej ważnej rocznicy oraz przybliżenie uczniom postaci św. Urszuli.

Projekt składał się z kilku etapów, które miały na celu osiągnięcie tych celów. Pierwszy etap projektu rozpoczął się od radosnego porannego odśpiewania hymnu gimnazjum, co miało na celu zintegrowanie społeczności szkolnej. Kolejne etapy obejmowały organizację konkursów, wykładów, warsztatów oraz tworzenie

instalacji, które dotyczyły życia i działalności św. Urszuli Ledóchowskiej. Miały one na celu ukazanie siły wiary i determinacji, jakie towarzyszyły jej w osiągnięciu celów. Projekt miał również przypomnieć uczniom, że szkoła pełni nie tylko funkcję edukacyjną, ale również jest duchowym centrum społeczności.

W ramach projektu odbyły się również różne wydarzenia, takie jak międzyszkolne zawody siatkarskie oraz wycieczka poznawczo-edukacyjna do Warszawy, podczas której uczniowie odwiedzili zgromadzenie sióstr Urszulanek SJK.

Głównym wydarzeniem projektu było obchodzenie 20. rocznicy kanonizacji św. Urszuli Ledóchowskiej, które odbyło się 18 maja. Uroczystość obejmowała Mszę św., ceremonię wypuszczenia balonów oraz refleksje nad życiem i działalnością świętej. Był to moment pełen wzru-

szeń i wdzięczności za życie i dziedzictwo św. Urszuli Ledóchowskiej.

Projekt został zrealizowany dzięki zaangażowaniu uczniów i nauczycieli, którzy pragnęli uczcić tę ważną rocznicę w sposób szczególny oraz podzielić się inspiracją św. Urszuli z gimnazjum. Jego celem było również wzmocnienie więzi wśród uczniów i nauczycieli oraz uczczenie pamięci św. Urszuli Ledóchowskiej w sposób godny jej wielkiego dziedzictwa.

Dawid Jurewicz
Fot. archiwum

Świetnie się spisały

(Dokończenie ze str. 1)

Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Rudominie na festiwalu w Jurmale reprezentował Zespół Pieśni i Tańca Ludowego „Rudomianka” (grupa młodsza i średnia) z Rudomina, pod kierownictwem Wiolety Cereszki (choreograf Irene Brazys), Litewski Zespół Tańca Ludowego „Žiogeliai” z Rudomina, pod kierownictwem Inety Dubininkaitė, Zespół Taneczny „Kropelki” (grupa średnia) i Zespół Taneczny „Malwy” z Mariampola, jak też Zespół Tańca Ludowego „Hałas” z Czarnego Boru, pod kierownictwem Krystyny Wołejko.

Festiwal trwał od samego rana do późnego wieczora. Wystąpiły przeróżne zespoły, które wykona-

ły tańce ludowe, baletowe, gimnastyczne, w stylu hip-hop i inne. Polskie i litewskie tańce ludowe na festiwalu przedstawiły zespoły z Wileńszczyzny.

Uczestnicy festiwalu zostali podzieleni na różne kategorie wiekowe: I kategorię – dzieci w wieku 2-6 lat, II kategorię – dzieci w wieku 7-10 lat, III kategorię – młodzież w wieku 11-16 lat, IV kategorię – młodzież w wieku 16-25 lat, V kategorię – dorośli od 26 lat i starsi.

Mimo ogromnej tremy nasze zespoły świetnie się spisały. Występ młodocianych tancerzy zespołu „Rudomianka” i zespołu „Žiogeliai” został niezwykle entuzjastycznie przyjęty przez publiczność. Należy wspomnieć, że

choreografia tańca, który wykonał zespół „Žiogeliai”, została wymyślona przez kierownika artystycznego tego kolektywu. Tańce, które zaprezentowały te zespoły wszystkich zachwyciły. Występ małych tancerzy zespołu „Kropelki” publiczność witała gromkimi brawami i okrzykami. Dzieci jeszcze tak nigdy nie tańczyły jak tego dnia. Zespół „Hałas” zawsze tańczy z sercem, z ogromną przyjemnością. Tak też było i tym razem. Zespół „Malwy” również miał wspaniały występ. Publiczność przyjęła zespół ciepło, a nawet podśpiewywała podczas całego występu.

Występy oceniała profesjonalne jury. Oceniana była technika wykonania, pomysł na taniec, es-

tetyka wykonania, oryginalność.

Komisja festiwalu doceniła występy zespołów z Wileńszczyzny. „Kropelki” otrzymały dyplom I stopnia. „Hałas” również został nagrodzony dyplomem I stopnia. Grupa młodsza „Rudomianki” otrzymała dyplom II stopnia, grupa średnia tego ze-

społu również została uhonorowana dyplomem II stopnia. Zespół zaś „Malwy” otrzymał dyplom II stopnia. Zespół „Žiogeliai” został nagrodzony dyplomem III stopnia. Gdy komisja ogłosiła wyniki występów, tancerze nie mogli uwierzyć w swój sukces. Niektóre dzieci nawet popłakały się ze wzruszenia. Wszyscy byli zadowoleni ze swoich występów.

Po festiwalu zespoły odbyły spacer po mieście Jurmała. Następnie udały się nad morze, gdzie miały piknik. Tancerze mogli odpocząć, zmoczyć nogi w morzu, zagrać w piłkę.

Zespoły wraz z kierownikiem pragną serdecznie podziękować Związkowi Polaków na Litwie na czele z Waldemarem Tomaszewskim oraz Wielofunkcyjnemu Ośrodkowi Kultury w Rudominie na czele z Wioletą Cereszką za sfinansowanie transportu, którym tancerze mogli udać się na festiwal do Jurmały. Za pomoc w organizowaniu wyjazdu tancerze z Mariampola i Czarnego Boru dziękują staroście gminy Mariampol Andrzejowi Żabielowiczowi oraz rodzicom zespołaków.

Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Rudominie

„Dzień Muzeów“ w bibliotece w Ławaryszkach

W dniu 18 maja jest świętowany Międzynarodowy Dzień Muzeów. Święto ustanowione 28 maja 1977 roku przez Międzynarodową Radę Muzeów (ICOM), działającą przy UNESCO. Już w 1978 roku Międzynarodowy Dzień Muzeów obchodzony był w ponad 150 krajach. Zaś od roku 1997, pod patronatem Rady Europy organizowana jest również Noc Muzeów.

Każdego roku święto ma swój temat poświęcony działaniom muzealnym, takim jak nielegalny wywóz kosztowności muzealnych, rola muzeów w podnoszeniu kultury społeczeństwa i wiele innych. Z tej okazji pracowniczki Filii Centralnej Biblioteki Rejonu Wileńskiego w Ławaryszkach Renata Mašarienė i Anna Anczewicz zaprosiły czytelników do biblioteki na popołudniowe spotkanie „Muzea jako osie kultury: przyszłość tradycji”.

Celem tej inicjatywy było zwrócenie uwagi na najpopularniejsze muzea świata. Zapropnowaliśmy dla naszych gości obejrzyć prezentację. Myśl przewodnią prezentacji to odkrycie dla siebie nowych horyzontów. Zapoznaliśmy się z najpiękniejszymi i najpopularniejszymi muzeami świata takimi jak: Luwr, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Nowym Jorku, Muzeum Watykańskie, Narodowe Muzeum Pa-

łacowe w Tajpeju i inne. Wspomnieliśmy także bardzo dziwne muzea, np. podwodne Muzeum MUSA w Cancun Cie, Muzeum Figur Woskowych Madame Tussauds lub Muzeum Złej Sztuki w USA.

W dniu dzisiejszym wiele muzeów udostępniło swoje zbiory online, dlatego możemy odbywać wirtualne spacerki po wystawach. Korzystajmy z takich okazji, gdyż

dzięki szerokiemu spektrum i różnorodności muzea wnoszą bardzo duży wkład w nasze życie kulturalne i społeczne.

Kończącym akcentem naszego spotkania było omówienie obejrzanego przy filiżance kawy.

Anna Anczewicz
i **Renata Mašarienė**,
pracowniczki filii Centralnej Biblioteki Rejonu Wileńskiego w Ławaryszkach

W stolicy

Jubileuszowy festiwal „Skamba, skamba, kankliai”

W ostatni weekend maja w Wilnie odbędzie się 50. Międzynarodowy Festiwal Folkloru „Skamba, skamba kankliai” („Dźwięczą, dźwięczą kankle”). W dniach 25-28 maja w ramach festiwalu odbędzie się kilkadziesiąt imprez, które pozwolą wilnianom i gościom stolicy przypomnieć lub zapoznać się z nadal żywymi tradycjami folkloru litewskiego oraz innych państw.

W ciągu czterech festiwalowych dni śpiewacy, tancerze, instrumentalisci, mistrzowie sztuki ludowej i rękodzieła, rzemieślnicy, badacze i pasjonaci zaprezentują w mieście panoramę

wielowiekowej kultury etnicznej. Zbliżający się jubileuszowy festiwal „Skamba, skamba kankliai” poświęcony będzie przede wszystkim ludziom, tworzącym ten festiwal.

Wspólnotowość będzie towarzyszyła całemu programowi festiwalu, szczególnie odczuwalne zaś będzie podczas imprezy dedykowanej 700-leciu stolicy – „Wielonarodowe Wilno”, w której wystąpią zespoły litewskie oraz mniejszości narodowych – polskie, ukraińskie, tatarskie, żydowskie. Ten i inne koncerty będą zapraszały w nadchodzący weekend do Ogrodu Bernardyńskiego, który się stanie centrum festiwalu.

To tu na głównej scenie festiwalu wystąpią zespoły dziecięce i młodzieżowe z różnych regionów Litwy oraz goście z zagranicy. W piątek na łonie przyrody odbędzie się tradycyjny koncert „Sutartinių takas” – śpiew ptaków, szum Wilenki w harmonijny sposób połączą się z głosami artystów, brzmieniem rogów i litewskich fujarek skudutisów.

W sobotę i niedzielę w Ogrodzie Bernardyńskim odbędzie się jarmark rękodzieła i gastronomii.

Wszystkie imprezy w ramach festiwalu są nieodpłatne. Festiwal jest częścią programu „Wilno 700”.

Asfaltowanie ulic w Wilnie nabiera tempa

Z nastaniem wyższych temperatur nabrały tempa remonty na stołecznych ulicach. W tym roku zaplanowano rekordowy ich zakres – wyasfaltowanych zostanie ponad 100 km stołecznych ulic. Dla porównania, w ubiegłym roku wyasfaltowano około 30 km ulic, tak więc w tym roku zakres prac będzie trzykrotnie większy.

Prace na głównych arteriach stolicy prowadzone będą głównie poza godzinami szczytu oraz nocą. Gdy konieczne będzie prowadzenie prac w godzinach szczytu, w celu uniknięcia dodatkowych korków transportowych, remont będzie prowadzony w kierunku przeciwnym do głównego kierunku ruchu lub remontowane będą nie wszystkie pasy ruchu jednocześnie.

Łączna długość asfaltowanych ulic kategorii A, B i C wynosi 35,8 km – na ulicach tych ruch jest najintensywniejszy, prędkość samochodów największa, większością z nich kursuje komunikacja miejska. Jeszcze

większą uwagę zostaną objęte będące w najgorszym stanie ulice kategorii D (o wolniejszym ruchu, z zabudową) – w tym roku wyremontowanych ich zostanie 67,1 km. Planowane jest również asfaltowanie ok. 7 km dróg o nawierzchni żwirowej.

Podobnie jak w latach poprzednich, wiele uwagi zostanie poświęcone renowacji ścieżek dla pieszych – wyremontowanych zostanie 20,3 km, urzą-

dzonych 5,5 km nowych. Samorząd m. Wilna planuje również rekonstrukcję prawie 400 metrów schodów.

W tym roku wyremontowane zostaną również poszczególne odcinki ścieżek rowerowych o ogólnej długości 8 kilometrów. Planuje się, że po uprządkowaniu najbardziej problemowych ulic zwiększona zostanie intensywność remontu ścieżek dla pieszych i ścieżek rowerowych.

§ Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

● Jak regulowana jest praca dzieci i młodzieży podczas doraźnych prac sezonowych? (2)

Poza rokiem szkolnym dzieci mogą pracować do 6 godzin dziennie i do 30 godzin tygodniowo. W ciągu roku szkolnego – do 12 godzin tygodniowo: do 2 godzin dziennie w dniach zajęć szkolnych i do 6 godzin dziennie poza dniami zajęć szkolnych, jeżeli pracują w czasie trymestru lub semestru, nie wtedy jednak, gdy w szkole odbywają się lekcje. Nastolatki mogą pracować nie więcej niż 8 godzin dziennie, wliczając w to godziny lekcyjne i nie więcej niż 40 godzin tygodniowo, wliczając w to godziny lekcyjne.

W jakich godzinach zakazana jest praca dzieci i młodzieży?

Dzieciom zabrania się pracy w godzinach od 20 do 6 rano i od godz. 6 do godz. 7 rano przed lekcjami. Należy zapewnić co najmniej 2 dni wypoczynku tygodniowo, jeżeli jest to możliwe następujące po sobie, z których jeden powinien przypadać w niedzielę. Nieprzerwany czas odpoczynku dzieci w okresie 24 godzin powinien wynosić codziennie co najmniej 14 godzin.

Nastolatkom zabrania się pracy w godzinach od 22 do 6 rano. Oprócz tego, należy zapewnić co najmniej 2 dni wypoczynku tygodniowo, jeżeli jest to możliwe następujące po sobie, z których jeden powinien przypadać w niedzielę. Nieprzerwany czas odpoczynku nastolatków w okresie 24 godzin powinien wynosić codziennie co najmniej 12 godzin. Pracodawcy powinni również wiedzieć, że nie mogą wyznaczać nieletnim pasywnych dyżurów w pracy lub domu, pracy w nadgodzinach i w nocy.

Kierowniczka Wydziału Prawa Pracy I. Piličiauskienė przypomina, że bez względu na wiek pracownika, pracę rozpoczyna się z chwilą zawarcia umowy o pracę. Tylko w ten sposób pracownik uzyska gwarancje pracy w razie wypadku przy pracy lub gdy pracodawca nie wywiązuje się z warunków umowy o pracę.

Szczegółowej informacji o zawieraniu umów o pracę, godzinach pracy dzieci lub nastolatków, godzinach odpoczynku dzieci i nastolatków, ich rodziców oraz pracodawców Państwowa Inspekcja Pracy konsultuje w dniach pracy pod nr tel. (8 5) 213 97 72, e-mail: info@vdi.lt lub na profilu Państwowej Inspekcji Pracy.

Ważne: Państwowa Inspekcja Pracy apeluje do młodych pracowników, by informowali o ewentualnych naruszeniach w miejscu ich pracy, np. o niewypłaconym wynagrodzeniu, nieodpowiednich warunkach pracy, nadużywania czasu pracy i odpoczynku itp. O nielegalnej pracy można anonimowo poinformować pod nr tel. (8 5) 213 97 50.

Wilno dowcipnie przeprosza za hałas

Na obchody jubileuszu 700-lecia Wilno zaprasza również gości z zagranicy. Do mieszkańców Litwy i Polski dotarła kolejna dowcipna kampania reklamowa „Sorry Neighbors, we'll be loud” (pol. „Przepraszamy, sąsiedzi, ale dzisiaj pohalasujemy”), która zaprasza mieszkańców sąsiednich krajów do wspólnych obchodów urodzin Wilna i odwiedzenia imprez organizowanych z tej okazji w stolicy.

Wilno obchodzi swoje urodziny przez cały rok, a program obchodów jest rzeczywiście imponujący i wielowymiarowy, obejmujący zarówno imprezy kulturalne i rozrywkowe, święta sportowe i inne atrakcje. Jak przystało na sąsiadów, o hałasie z okazji jubileuszu Wilno postanowiło w uprzejmy sposób poinformować i ostrzec przed nim mieszkańców sąsiednich krajów.

Pierwsze teksty z przeprosinami jeszcze przed 25 stycznia br. ukazały się w Warszawie i Rydze. Były to plansze reklamowe imitujące liściki z przeprosinami z powodu hałasu i zapraszające do wspólnego świętowania urodzin.

Plansza reklamowa w samym centrum Rygi doczekała się wtedy dużego zainteresowania i pochwał ze strony łotewskich mediów i influencerów, postanowiono więc kampanię tę przedłużyć i nakręcić teledysk.

Dowcipny teledysk „Drodzy sąsiedzi, przepraszamy za hałas. Dzisiaj świętujemy” zaprasza sąsiadów na imprezę w stolicy Litwy. W teledysku imitowane jest oficjalne wystąpienie polityka, które zakłada odbywająca się w tle impreza. Każdy nowy kadr wnosi coraz więcej świątecznego nastroju: od tańczącej asystentki czy dostawy pizzy po alpakę czy balon, który się pojawia w kadrze i zasłania twarz polityka.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 25 maja	Piątek 26 maja	Sobota 27 maja	Niedziela 28 maja	Poniedziałek 29 maja	Wtorek 30 maja	Środa 31 maja
26°C	20°C	18°C	23°C	24°C	23°C	14°C
12°C	11°C	6°C	6°C	9°C	11°C	19°C
Księżyc:		V 19 	V 27 	VI 04 	VI 10 	
		NÓW	1 KWADRA	PEŁNIA	OSTATNIA KWADRA	

KALENDARZ
CODZIENNY

Czwartek, 25 maja

Bohaterów Walkiz Totalitaryzmem
Dzień Wyzwolenia Afryki
Słońce: wsch. – 4.58, zach. – 21.34
Długość dnia – 16 godz. 36 min.
Borzysława, Grzegorza, Leona, Magdy, Magdaleny

Piątek, 26 maja

Dzień Matki (w Polsce)
Słońce: wsch. – 4.56, zach. – 21.35
Długość dnia – 16 godz. 39 min.
Alwina, Eweliny, Filipa, Pauliny

Sobota, 27 maja

Słońce: wsch. – 4.55, zach. – 21.37
Długość dnia – 16 godz. 42 min.
Alojzego, Augustyna, Jana, Juliusza, Lucjana, Magdaleny, Oliwera

25 MAJA

1973 – po 272 dniach żegluga kpt. Krzysztof Baranowski zakończył w Plymouth samotną podróż dookoła świata jachtem „Polonez”.
1993 – został założony Teatr Mały w Kownie.

26 MAJA

1623 – urodził Sir William Petty, brytyjski ekonomista i naczelny lekarz armii angielskiej w Irlandii, twórca działu nauki – statystyki (*Arytmetyka polityczna*) (zm. 1687); jako pierwszy obliczył dochód narodowy Anglii i Walii.
1863 – zginął w potyczce z Rosjanami pod w. Porzeccze (ob. Białoruś) Henryk Dmochowski (także Henry D. Sanders), rzeźbiarz, powstaniec też listopadowy (ur. 1810); w Wilnie stworzył pomnik W. Syrokomli i posąg św. Władysława w katedrze.

1923 – we Francji odbył się pierwszy wyścig samochodowy 24h Le Mans (tor Circuit de la Sarthe).

27 MAJA

1923 – urodził się Alojzy (Lojze) Grotzde, błogosławiony, męczennik za wiarę, słoweński pisarz, poeta, członek Akcji Katolickiej (zm. 1943); patron Słowenii.

– urodził się Henry (właśc. Heinz Alfred) Kissinger, amerykański polityk i dyplomata pochodzenia niemieckiego, laureat Pokojowej Nagrody Nobla z 1973.

1973 – zmarł Anatolijus Rozenbliumas, litewski inżynier budowlany, prof. KPI i WIIB (VISI), jeden z najlepszych projektantów okresu międzywojennego (Kowieńska Hala Sportowa) (ur. 1902).

Niedziela, 28 maja

Zesłania Ducha Świętego

Słońce: wsch. – 4.54, zach. – 21.38
Długość dnia – 16 godz. 44 min.
Augustyna, Germana, Justa

Poniedziałek, 29 maja

NMP Matki Kościoła
Uczestników Misji Pokojowych ONZ
Słońce: wsch. – 4.53, zach. – 21.40
Długość dnia – 16 godz. 47 min.
Andrzeja, Stefana, Teodozi, Urszuli

Wtorek, 30 maja

Słońce: wsch. – 4.52, zach. – 21.41
Długość dnia – 16 godz. 49 min.
Bazylego, Emilii, Joanny, Żanny

Środa, 31 maja

Nawiedzenia NMP
Słońce: wsch. – 4.50, zach. – 21.42
Długość dnia – 16 godz. 52 min.
Anieli, Ernestyny, Feliksa, Kamili

28 MAJA

1923 – urodził się György Sándor Ligeti, węgierski i austriacki kompozytor pochodzenia żydowskiego, jeden z czołowych XX w. (zm. 2006).
1998 – została wmurowana pierwsza mosiężna gwiazda (Andrzeja Seweryna) na Alei Gwiazd w Łodzi.

29 MAJA

1453 – wojska tureckie zdobyły Konstantynopol (oblegany od 2 IV) – upadek istniejącego od 395 Cesarstwa Bizantyjskiego. Cesarz Konstantyn XI Paleolog zginął w walce wręcz (ur. 1405).

1953 – Nowozelandczyk Edmund Hillary i Nepalczyk Tenzing Norgay jako pierwsi zdobyli najwyższy szczyt Ziemi Mount Everest.

30 MAJA

1943 – komendant Armii Krajowej gen. Stefan Rowecki wydał rozkaz o scaleniu oddziałów Batalionów Chłopskich z AK.

1993 – została poświęcona pierwsza odbudowana kaplica w Kalwarii Wileńskiej – U Heroda; cała Droga Krzyżowa – w 2002.

31 MAJA

1223 – w bitwie nad rzeką Kałką (k. Morza Azowskiego) zjednoczona armia ruska, wspierana przez Polowców, została rozbita przez armię mongolską. Klęska przyczyniła się do zależności Rusi od Mongołów.

1773 – urodził się Johann Ludwig Tieck, niemiecki poeta, pisarz, dramaturg, pionier romantyzmu w teatrze (*Fortunat*) (zm. 1853).

1873 – urodził się we Lwowie Tadeusz Rittner, pisarz i dramaturg (*W małym domku*) pochodzenia austriackiego (zm. 1921). **WI. P.**

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Cyborg Phoenix – autonomiczny

Roboty asystujące nam w sklepie i humanoidy w fabrykach, wykonujące za nas najtrudniejsze manualnie czynności – to już nie science fiction, a kwestia paru lat.

Grupa kanadyjskich inżynierów założyła w 2018 r. startup Sanctuary AI. Ich ambicją było połączenie zaawansowanej sztucznej inteligencji i robotyki. Plany, które wówczas mogły się wydawać zbyt futurystyczne, nabrały jednak właśnie realnego kształtu. Stojący na czele zespołu Geordie Rose, były twórcą D-Wave, pierwszej na świecie firmy zajmującej się obliczeniami kwantowymi (sprzedawała komputery kwantowe m.in. do Google, NASA i Lockheed Martin),

pokazał swój najnowszy projekt. Nie ukrywa, że było to najbardziej złożone wyzwanie techniczne.

Cyborg Phoenix, robota tzw. ogólnego przeznaczenia, który może być sterowany przez człowieka, ale również potrafi funkcjonować całkowicie autonomicznie.

Maszyna porusza się na dwóch kończynach, posiada także dwie ręce wyposażone w georadar. Ma dłonie niczym człowiek, a pięć precyzyjnie poruszających się palców i technologia haptyczna, która naśladuje zmysł dotyku, sprawiają, że dysponuje zręcznością ludzkiej ręki. Automat potrafi przemieszczać się z prędkością 5 km/h, a więc podobną do chodu człowieka.

Kulturalnie?

Ostatni artefakt

Harrison Ford odebrał w Cannes Złotą Palmę i pożegnał się z bohaterem, którego w ciągu ponad 40 lat zagrał pięciokrotnie.

Indiana Jones towarzyszył mu niemal przez całą zawodową karierę. Młodego Forda wypatrzył George Lucas w latach 70., dał mu rolę w swoich „Gwiezdnym wojnach”, a potem polecił go Spielbergowi, który ekranizował jego scenariusz „Poszukiwacze zaginionej arki”. I tak pierwszy raz Ford wcielił się w archeologa Indianę Jonesa. Jego atrybutami stały się skórzana kurtka, kapelusz, rewolwer. Akcja

filmu toczyła się w 1936 roku, a profesor usiłował odnaleźć tytułową arkę, by jej mocy nie wykorzystali naziści. Trzy lata później w „Indianie Jonesie i Świątyni Zagłady” walczył z niebezpieczną sektą Kali, potem w „Indianie Jonesie i ostatniej krucjacie” znów z nazistami próbującymi odszukać kielich, z którego pił wino Chrystus podczas ostatniej wieczerzy. A wreszcie, w nakręconym po 18 latach „Indianie Jonesie i królestwie Kryształowej Czaszki”, którego akcja toczyła się w 1957 roku – z Sowietami.

Teraz w piątej części, osadzonej w 1969 roku, przeciwnikiem Indiany Jonesa znów jest nazista Jurgen Voller. Film otwiera restrospekcja, w której w czasie II wojny światowej „Indy” pierwszy raz staje z nim oko w oko. Obaj walczą o tarczę Archimedesa, która pozwala pokonać barierę czasu. Teraz Voller pod nowym nazwiskiem dostał się do NASA, do amerykańskiego programu kosmicznego. Chce odszukać dziwne urządzenie Archimedesa i zapanować nad światem.

Film jest znakomicie zrealizowany. James Mangold, który zastąpił Stevena Spielberga na krześle reżyserskim doskonale wiedział, czego oczekują fani Indiany Jonesa. Podobno po pierwszym pokazie Spielberg powiedział: „Cholera! Myślałem, że tylko ja wiem, jak zrobić film o Indianie Jonesie!”

Ale... Raz jeszcze okazało się, że techniczna sprawność nie wystarczy. Potrzebny jest dobry scenariusz, ciekawe dialogi, a przede wszystkim próba jakiegokolwiek odniesienia do problemów, którymi żyjemy dzisiaj.

9 771648 531003

Śmiech na zdrowie

Pani w szkole:
– Z czego robi się parówki?
Dzieci milczą.
– Jasiu, ty powinienesz wiedzieć – twój tata przecież jest rzeźnikiem.
– Ja wiem, ale tatuś powiedział, że jak komuś powiem, to mnie zabije.

◆ ◆ ◆ ◆
Podchodzi facet do stoiska z warzywami i pyta sprzedawczynię:
– Czy te warzywa są modyfikowane genetycznie?
Sprzedawczyni mówi:
– A właściwie to dlaczego pan się pyta?

A marchewka:
– No właśnie, dlaczego?
◆ ◆ ◆ ◆

Dziadek:
– Wnuczku! Jak się nazywa ten cholerny Amerykaniec, co mi kawę non stop na obrus wylewa?
Wnuczek:
– Parkinson, dziadku, Parkinson...

Dziadek:
– A ten cholerny Niemiec, co mi wszystko chowa?
Wnuczek:
– Alzheimer, dziadku, Alzheimer...

◆ ◆ ◆ ◆
– Sąsiedzie, coś pan tak wczoraj wieczorem wrzeszczał na żonę?
– Bo nie chciała powiedzieć, na co wydała wszystkie pieniądze.
– A dlaczego pan jeszcze głośniej wrzeszczał dziś rano?
– Bo powiedziała.

◆ ◆ ◆ ◆
Rozmowa kwalifikacyjna:
– Więc, ile ma pan lat?
– 30.
– A jak długo pan pracował w poprzedniej firmie?
– 35 lat.
– Jakim cudem?
– To przez nadgodziny...

◆ ◆ ◆ ◆
Kopalem dół w ogrodzie. Nagle łopata zatrzymała się na starej, drewnianej skrzyni.
W środku znalazłem setki starych, złotych monet.
Z podniecenia i ekscytacji chciałem zawołać żonę i pokazać jej te skarby, ale wtedy w samą porę przypomniałem sobie, po co kopalem ten dół...

◆ ◆ ◆ ◆
Przychodzi do sklepu facet i prosi o dobry alkohol na 25 rocznicę ślubu.
Sprzedawca patrzy na półki, potem na klienta i pyta:
– A pan chce świętować czy raczej zapomnieć?
◆ ◆ ◆ ◆
Żona do męża:
– Ile razy ja już ci mówiłam, żebyś do cholery przestał być taki drobiazgowy?!
– Osiem.
◆ ◆ ◆ ◆
Rozmawiają dwie koleżanki:
– Słyszałam, że chcesz wrócić do swojego byłego męża, dlaczego?
– Bo szlag mnie trafia, gdy widzę, jak spokojnie sobie żyje.
◆ ◆ ◆ ◆
– Mamo, a wiesz, że Marian tak się dogadał z rodzicami, że płacą mu za naukę? Np. za piątkę dostaje 10 zł, za szóstkę 20 zł, za czwórkę 5 zł... Ale już za dwójkę odejmują mu 5 zł, a za pałą 10 zł.
– No i ile już Marian tak zarobił?
– W tej chwili dorabia na myjni w weekendy, żeby rodzicom długi spłacić...

◆ ◆ ◆ ◆
Kiedyś mówiłem synowi, że dzieci znajduje się w kapuście.
Dzisiaj jadł bigos i znalazł kawałek mięsa – bardzo się popłakał...
◆ ◆ ◆ ◆
Czego potrzeba laikowi, żeby w ciągu jednej minuty zepsuć laptopa?
– Laptopa i jednej minuty...